

טורי גוטמכר צבי (ייגוטיי)

347511

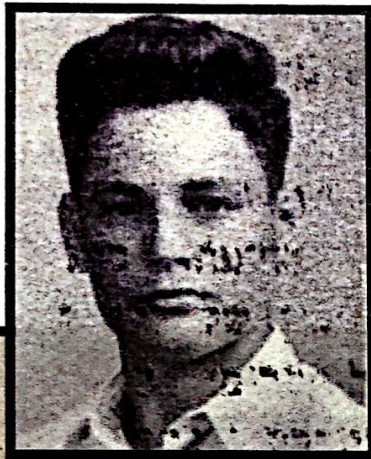
בן דינה ומיכאל

14.5.1938 נולד ב- ייג אייר תרצ"ח

שרת בגדוד "גדעון" (13)

19.10.1956 נפל ב- י"ד חשוון תשי"ז

בעת מילוי תפקידו.

זאטאכר צני

בן מיכאל ודינה נולד ביום י"ג באייר תרצ"ח (14.5.1938) בחיפה. סיים את לימודיו בבית-ספר תיכון של ערב מיסודה של חברת "כל ישראל חברים" בעיר-מולדתו ולאחר-מכן עבד כחניך-פקיד בעיריית-חיפה: השתייך ל"צופי גאולה"-ועסק בהתעמלות ב"המכבי". הנה השתתף לגדנ"ע ובשנת 1953 השתתף בקורס גדנ"ע לטכנאי-אוי הפניה שופע חיים ומרץ והיה מתמסר לטיולים. כן אהב מוסיקה קלסית. בגמר לימודיו התיכוניים התכונן לעתודה האקדמית אולם המצב הכלכלי במשפחה מנע זאת ממנו. ביום י"ד במרחשון תשי"ז (19.10.1956) נפל בשעת מילוי תפקידו והובא למנוחת-עולמים בבית-הקברות הצבאי בחיפה.

גולני - באימון ובשגרה

ארוכה, עקובה מדם ומשה, הוא "דרך הקרבות של החטובים". עשרות אתרי-קרב, מאות פעולות ומבצעים ואלין ומאחזים וחמישים חללום... כל אלו הם עדות נאמנה ומכאיבה למורשת-הקרב ולפעילות המבצעית... וגם זאת, רבים וטובים מסין רבבות יוצאי החטיבה, הזוכים בנוסטלגיה ובאהבה את תקופת שירותם הסדיר, כלוחמים וכמפקדים, לא התנסו בקרב, לא ידעו מלחמה כל תקופת שירותם הזאת ב"אימון ובשגרה"!

הפרק הזה מוקדש לאלו אשר בספר שנתו קבוע היו "עולום לקו", "זוכים לאימון", יוצאים ל"רגילה", ל"נופש" ול"תעסוקה". לאלו שלא נטלו חלק בקרב וגם לא גברו את הגבול לצורך חדירה או פשיטה, לא פגעו באויב, וגם לא חילצו חבר פצוע תחת אש, וגם לא קיבלו על"ש, וכל שרותם הצבאי היה מבט"ש לבט"ש.

אם תשאל, תיווכח איך הם זוכרים, ואין זה משנה אם שרתו בחטיבה בשנות התמושים או בשנות השמונים, בימי תש"ח, 'קדש', 'שנת הימים' או יום הכפורים; במלחמת ההתשה והמרדפים, במבצע 'לונטאני' או 'של"ג', במלחמת לבנון או ב'שטחים'...

אם תשאל, הם יספרו בהתלהבות ובשמץ געגועים על אותם הימים: על סיור הבוקר וחסיור האלים, על התצפות והמארב, על ניווט הלילה ושגרת המוצב... ויעלו על גס את החברות והאחוה, תחושת ההשתתפות והנאווה, בפלוגה, בגדוד ובחטיבה. הם זוכרים חיטב, כל דורות הלוחמים, את המ"פ, המ"מ, הסמל והרס"ר, את המאחז והשמירות, החמתנה והשמועות... הכוננות, ה"הקפצות", המסדרים, ה"ציאות"... פולם לקחו איתם עם כל הזכרונות, את ה"קיטבוק", הפק"ל והתד"ל, שק-השונה, המדים והדריגות. אפוד-המגן, חשש-בש, חקסדה ואין-ספור חנויות...

ועל כן, ראוי לספר על איתם אלפי לוחמים, שלא חספו זיעה ומאמץ וחזרו פטובים מריצת-לילה, ממסע, ממטווח ומעשרות ימי אימונים: אימון "יבש" ו"רטוב", אימון-לילה ואימון-יום, אימון מחלקתי, פלוגתי וגדודי. אימון-חפירט ואימון החטובה. אימונים בהגנה, בהתקפה, בהפקעה ובכל צורות הלחימה: ביעד ממוצד, בשטח בנוי, במדבר ובהר, עם שריון ותותחנים או עם הנדסה... מעבר שדות-מוקשים ולחימה בתעלות, לחימה בצוות קטן, בחוליה ועם כל הפלוגה... עם חגור קל, מימייה ורימונים, עם חגור מלא או "חגור פילים"; עם קפל"ד ושכפ"ץ, 'פאוצ'ים' ומחסניות מלאות "נותבים"... עם נשק אישי: "סטן", "עוזי", "צ'כי", "אפ-אן" או "גליל". עם מגל"ד ומק"כ, "בזוקה" ומא"ג, עם מרגמה ועם כל שאר אמצעי-הלחימה... כי להיות בגולני, פירושו להתאמן עם כל הנשמה ולשאת בגאווה את הכומתה החומה...

להיות בגולני, פירושו להיות נהג או טבח או פקידה, לשרת בגדודים, ב"סיירת", ב"עורב", בפלוגת-תקשר, בפלוגת-ההנדסה או ב"מפקדה".

להיות בגולני, פירושו להיות חובש, אפסנאי, ש.ג. או קשר, להפעיל אמל"ח מתוחכם ולעשות "עבודות רס"ר"...

להיות בגולני, זו אכן חוויה, חוויה אמיתית של אימון ושגרה!

דרך הקרבות של חטיבת גולני

א. מלחמת העצמאות (1948-1949)

1. קטמון הימני 18.4.48
2. קטמון 18.4.48
3. נצר 15-17.5.48
4. עמק 8-19.5.48
5. נצרה 20-21.5.48
6. לוצה 7.6.48
7. סנידה (אילת) 7-18.7.48
8. משלט 86 22-23.12.48
9. אום רשע (אילת) 28.3.49

ב. תקופת השנים 1956-1967

10. תל אליפוטלה 5.51
11. מצבי ישי (1956) 10-1.10.56
12. מאסיק-כפר המוצב 1.1-1.2.60
13. מקייב-המפר המוצב 2-17.3.62

ג. מלחמת ששת הימים (1967)

14. שוב 7.6.67
15. תל מארד 8.6.67
16. תל עזחאת 9.6.67
17. פיאס 9.6.67

ד. תקופת השנים 1967-1973

18. יקבי-לני 1967-70
19. בבלידוס (הרדב) 3-12.60
20. ימנד (לבנון) 17-28.12.70
21. פחהלה (לבנון) 16-17.9.72

ה. מלחמת יום הכיפורים (1973)

22. מוצב 107 6-10.10.73
23. מוצב התרמון 6.10.73
24. מוצב התרמון 6.10.73
25. מוצב התרמון 21-22.10.73
26. כרבת-אל-ח'טב 10-12.10.73
27. מוצב 14-12.10.73

ו. תקופת השנים 1973-1982

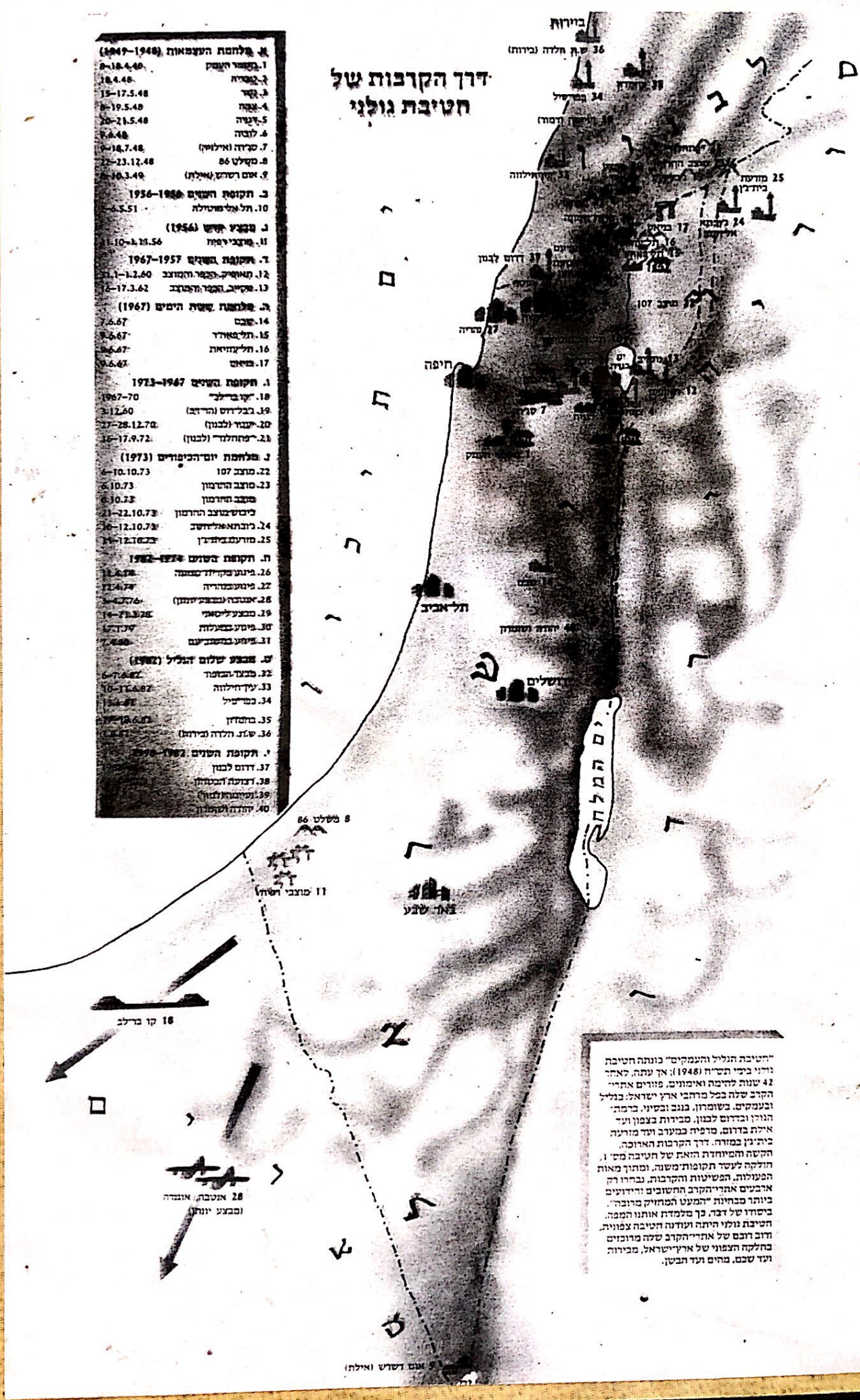
28. פינוע בקיוד-סמנה 12.6.78
29. פינוע-סמנה 12.6.78
30. אמתבה (בבצ'רית) 1-4.7.76
31. מצע-ליסאני 14-21.3.78
32. פיסע-באקלה 17.7.77
33. פיסע-באקלה 7.6.80

ז. מבצע שלום הגליל (1982)

34. מצב-הבסטר 6-7.6.82
35. עין-חילהה 10-11.6.82
36. כמיסיל 12.6.82
37. מתחון 12.6.82
38. ש.ת. הלדה (בירות) 12.6.82

ח. תקופת השנים 1982-1983

39. דרום לבנון
40. דרום לבנון
41. דרום לבנון
42. דרום לבנון

החטיבה הנלחמת והעמקים" כונתה חטיבת גולני בימי תש"ח (1948). אך עתה, לאחר 42 שנות לחימה ואימונים, פזורים אתרי הקרב שלה בכל מרחבי ארץ ישראל: בנג'ה ובמעקים, בשומרון, בנגב ובסיני, ברמת הגולן ובדרום לבנון. סביבות בצמון ועד אילת בדרום, סרפיה במערב ועד מוצריה ביתרין בצפון. דרך הקרבות הארוכה, הקשה והמיוחדת הזאת של חטיבת גולני, חולמה לעשר תקופות משנה, ומתוך מאות הפעולות, הפשיטות והקרבות, נבחרו רק ארבעים אתרי הקרב החשובים והידועים ביותר מבחינת "המעט המחזיק מרובה". ביסודו של דבר, כך מלמדת אותנו המפה, חטיבת גולני היתה ועודנה חטיבה צפונית, דרום רובם של אתרי הקרב שלה מרוכזים בחלקה הצפוני של ארץ ישראל, סביבות ועד שבם, מהים ועד הנפט.

אימוני שנות החמישים.

גולני בסוף שנת 1955

תי מנתה שלוש מחלקות מוקטנות (סה"כ 70 חי"י לים), ומשימתה באותו לילה: כיבוש מוצב 'רבקה 1' ו'רבקה 2'.

"פלוגה ב' נפרדה מן הטור הגדודי ונערכה לזינוק על מוצב 'רבקה 1', כמאתיים מטר מצפון ליעד. המ"פ הודיע על היערכותו ודרש הנחתה. שלוש ארבע דקות לאחר הדרישה קיבל הנחתה בת ארבע דקות שפגעה בדיוק ביעד. עם תום ההנחתה התקדמה הפלוגה והתקרבה כדי שישים מטר ממך קום הנחתת הפגזים, והסתערה על היעד כשחמ"פ נוחג בר"ש.

"מחלקה אחת התקרבה אל הגדר ופרצה אותה, כדי לבקר את העמדות שבקירבת הגדר; מחלקה שתיים עלתה על עמדות הכיתה אשר על הגבעה, ומחלקה שלוש נעה בשהיא פרוסה מאחוריה. עתה פתח האויב באש יעילה.

"עם החסתערות נותק הקשר עם הגדוד, ובאשר הוא נתחדש, הודיע מ"פ ב', שהוא נפצע בהסתערות ועימו נמצאים עוד כמה פצועים, אולם האויב ברח מ'רבקה 1 וכנראה גם מ'רבקה 2'. כן הודיע, כי שלח ל'רבקה 2' מחלקה אחת כדי להשלים ביעוד

בשחר של יום 25 באוקטובר 1955 הצח כוח מצרי את הנבול הבין-לאומי והשתלט על נקודת הביקורת של המשטרה, קילומטר אחד דרומית לבארותיים. נקודה זו תחזקה עלידי כיתה אחת. ישראל ביקשה את התערבות משקיפי האו"ם כדי לסלק את המצרים מהשטח ללא שימוש בכוח, אך הם לא נענו. תגבורת ישראלית שהגיעה לאזור, התקיפה את המצרים והניסה אותם. חכוח נסוג, אך נתחפר באחד ממשלטי הסבחה (שכונה "לילי") ובשלוחותיו שבשטח ישראל.

הרמטכ"ל הורה להגיב מיד על החמרת המצרית של הסכם שביתת הנשק. פעולה נגד הכוח המצרי שהתבצר בשטחנו מצפון לנבול ומבצע השמדת הבסיס בסבחה ובסירם, חייבה ריכוז כוח זומן לאירגונו. הוחלט, לכן, לבצע פעולת-תגמול בגזרה אחרת, ובו בזמן לסיים את ההכנות למבצע הגדול. פעולת-התגמול המיידית חיתה הפשיטה לכונתילח, שבוצעה בלילה שבין 28 ל-29 באוקטובר 1955. הפעולה אכן הסיחה את דעתו של האויב שבגזרת השטח המפורז, ותרמה להפתעתה בפעולה העיקרית: מבצע "הריגעש". היתה זו הפעולה הקרבית הגדולה ביותר, מבחינת ריכוז כוחות, שבוצעה על ידי צה"ל מאז תש"ח. האחריות על המבצע הוטלה על חטיבת "גולני", שהסתייעה בקורס המ"כים של הנח"ל ובכוח ארטילרי.

תיכנון המבצע היה כזה:

כוח א' - גדוד חי"ד ועוד פלוגת מ"כים של נח"ל (סה"כ חמש פלוגות), יופעלו לכיבוש מוצבי הסבחה (מוצב "לילי").

כוח ב' - גדוד "ברק" של גולני יופעל לכיבוש מוצבי סירם.

כוח ג' - עתודת טנקים מחוץ לשטח המפורז ועתודת חרמ"ש בתוך השטח המפורז.

כוח ד' - גדוד שדה של חת"ם וסוללה, וגדוד מרגמות כבדות שיסייעו לכוחות בפעולתם.

כוח ה' - עתודה משאר יחידות החטיבה.

כוח ו' - פלוגה מוגברת במשק קציעות ויחידות תעסוקה בניצגה - יחזיקו את השטח המפורז בפריסה שגרתית.

במהלך המבצע סייעה סירת הצנחנים בחסימת הציר המוביל לקצימה. חסימת הציר סייעה לחמת שת צוותי הקרב שפעלו באזור מוצבי הסבחה ולשני צוותי הקרב שפעלו בוואדי סירם.

בתום צעידה מפרכת לאורך מסלול בן 16 קילומטרים, הסתערו כוחות החטיבה בויזמונית על שני היעדים המרכזיים במוצבי סירם: "רבקה" ו"תמר". מערך של האויב המצרי נהרס תוך 25 דקות, אך סריקת השטח ובדיקת עמדותיו ארכו כשעתיים. בגמר הלחימה התארגנו היחידות בעמדות הגנה.

מתאר את הקרב מ"פ ב' של "ברק" - פלוגה רובאית ותיקה של "גולני" - סרן קלמן מגן: "פלוגה

היעד. האויב היה על סף שבירה.

"משהציע המג"ד לשלוח תגבורת, השיב המ"פ כי אין הוא מוצא שיש צורך בכך. בשעה 11.30 הסתערה מחלקה על מוצב 'רבקה 2' ללא סיוע ארטילרי. היא תפסה את הפיטים הצפוני של הגב"ע. הומטרה עליה אש מנושק קל מן הפיטים הדרור מ, וזו דיתקה אותה לקרקע. מ"פ ב' שלח מחלקה נוספת להסתער על הפיטים השני, ובחצות נכבש חלק זה של המוצב כולו, אם כי התנגדות האויב לא פסקה לחלוטין. רק בשעה 02.30 אחר חצות יכול היה המג"ד לדווח למפקדת החטיבה, כי המשימה הושלמה".

במהלך מבצע "הריגעש" נפצעו בוואדי סירם 11 מחיילי "גולני". שלושה ממשתתפי המבצע, שני צימרמן, דן פליש ויצחק בבסקי ז"ל, צוינו לשבח על-ידי הרמטכ"ל.

אבידות המצרים במוצבי ואדי סירם: 11 הרוגים ושבעה שבויים. במוצבי הסבחה היו כ-70 הרוגים ו-48 שבויים.

במהלך המבצע כולו נפלו חמישה מחיילי צה"ל ו-24 נפצעו.

חטיבת גולני ערב מבצע "קדש" (קיץ 1956)

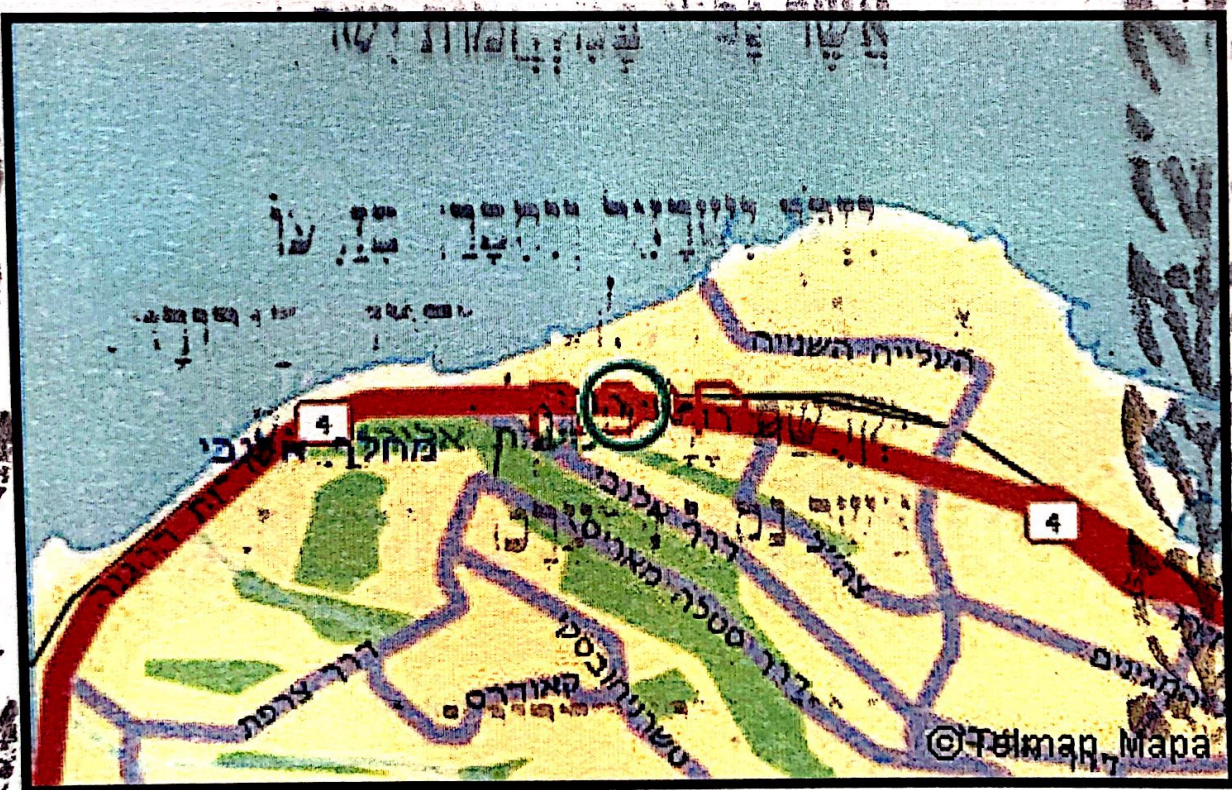
ב"פקודת שגרה מיוחדת" כותב אל"מ בנימין ג'יבלי, לרגל מינויו כמח"ט גולני ב"16 ביולי 1956 בדלקמן: "זכות גדולה ורבת אחריות היא המשימה אותה וטלתנו היום הזה בהקבלו תפקוד על חטיבת גולני. אתם, מפקדים וחיילי חטיבת גולני, עטופים הישגים ונצחונות, מחושלי קרבות מוני צפון ועד דרום, גאה אני היום להיות לכם למפקדכם... ולכם כולכם איחולי ומשאלתי, יהא אילן גולני חופף וסוכך עלינו

כאשר נאמנות, מסירות ואחוות-לוחמים שורה בתוכנו..."
תודשים ספורים קודם לכן הוצאה חטיבת "גבעתי" ממערך הכוחות הסדיר של צה"ל, אך הגדוד הראשון שלה, גדוד "חבוקלים הראשון" - שנטל חלק מכריע במבצע "יואב" במלחמת העצמאות, וחבקייע את הדרך לנגב הנוצור, ומכאן שמו - צורף לחטיבת גולני. בסתיו 1956 פיקד על הגדוד "החדש" בחטיבה, סא"ל מאיר פעול (פילבסקי); מג"ד "ברק" תיח סא"ל שמואל אמיר, ומג"ד "גדעון" סא"ל שלמה אלטון ז"ל (לימים מח"ט גולני בשנים 1965-1966). ערב מבצע "קדש" בסוף חודש אוקטובר 1956, תוגברה חטיבת גולני בגדוד חי"ר מילואים, ונשלחה לקרב הגדול לכיבוש מתחם רפיח בציר הצפוני של חצי-האי סיני.

עיר הולדתו של צבי ז"ל

חיפה היא העיר השלישית בגודל אוכלוסייתה בישראל, המרכז העירוני של צפון ישראל, בירת מחוז חיפה, וחברה בארגון פורום ה-15. חיפה היא עיר בעלת אוכלוסייה מעורבת יהודית-ערבית ומהווה מרכז תחבורתי, תעשייתי ותהבותי של האזור, כמו גם מרכז סחר ימי בישראל.

עוד מראשית ימיה, במאה ה-3 לפנה"ס, הייתה חיפה עיר נמל. גם כיום אחד מסמלי העיר הוא נמל חיפה, שהינו אחד משני נמלי המסחר הגדולים של ישראל.

בית ספר שבו למד צבי ז"ל

כל ישראל חברים הוא ארגון תרבותי יהודי הפועל במספר ארצות. מקום מושב ההנהלה העולמית התחיל ונשאר עד היום בפריז. הארגון הוקם על ידי קבוצת נכבדים יהודים צרפתים ב-1860, עם קבלת האמנציפציה כדי לענות על הצורך במנהיגות מדכזית חברתית לקהילה היהודית. הקבוצה, בה משתתפים אנשים מהממשל הצרפתי, החליטה לקחת על עצמה להגות מרכז של תמיכה מורלית, אחווה תרבותית ודתית וכן הגנה על יהודים הסובלים בגלל היותם יהודים. אחת הסיבות להקמת הארגון היא "פרשת אדגרדו מורטארה" שבה נחטף ילד יהודי על ידי משטרת האפיפיור.

תנועת נוער שבה השתתף צבי ז"ל

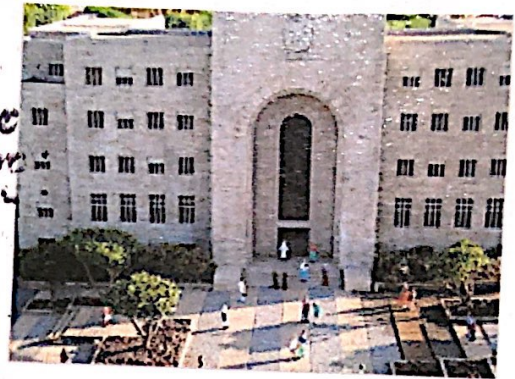
תנועת מכבי העולמית, ובקיצור מכבי היא תנועה ציונית ספורטיבית שהוקמה על ידי מקס נורדאו (הוגה רעיון יהדות השרירים). התנועה קרויה על שם המכבים, מתקופת החשמונאים. פירוש השם "מכבי" אינו ברור, אך לפי אחד הפירושים הוא כי השם מורכב מראשי התיבות "מי כמוך באלים ה'". פירוש אחר שניתן הוא ראשי התיבות של משפחתו של מתתיהו אבי החשמונאים והם מתתיהו הכהן בן יוחנן.

כיום היא מכילה מספר מוסדות ובהם תנועת הנוער הציונית יהודית 'המכבי הצעיר' וכן מכבי שירותי בריאות (לשעבר קופת החולים מכבי). קבוצות במשחקי ספורט שונים פעילות במסגרת התנועה כמו מכבי תל אביב בכדורסל ומכבי תל אביב בכדורגל. המפעל הגדול ביותר של התנועה הוא המכביה הנערכת מידי ארבע שנים מאז 1932, בה ספורטאים יהודים מכל העולם באים להתחרות במספר ענפי ספורט.

בניין העירייה

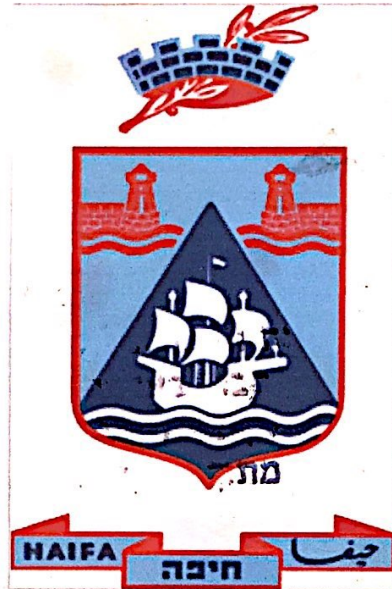
ערך מורחב - בניין עיריית חיפה

דגם בניין עיריית חיפה

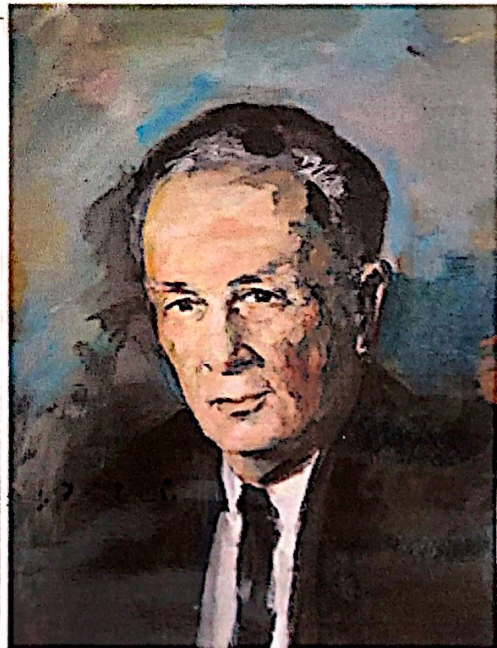
בניין עיריית חיפה נמצא בשכונת הדר הכרמל, אל מול גן הזיכרון. הוא נבנה בסגנון מונומנטלי מנדטורי בריטי, ונחנך ב-29 ביוני 1942. המבנה תוכנן על ידי האדריכל בנימין חייקין. המבנה משמש את העירייה, אולם בשל מחסור במקום, הועברו חלק ממוסדות המבנה מלון שעמד מאחורי בניין העירייה. משרד ראש העיר ומליאת מועצת העיר נותרו בבניין המקורי.

מלחמות
מלאכה
מדיניות

סמל העיר חיפה

1951 - 1969 אבא חושי, על שמו נקרא ציר מרכזי בעיר - שדרות אבא חושי. האזור בו נמצאת אוניברסיטת חיפה שהוקמה ביזמתו נקרא "רמת אבא חושי", וכן בנווה שאנג נמצא המרכז הקהילתי בית אבא חושי שנקרא לזכרו

אבא חושי, ראש העיר הראשון של חיפה לאחר מלחמת העצמאות

ראשי העירייה

עד שנת 1940 היו מרבית התושבים בחיפה ערבים ולכן ראשי העיר היו ערבים. בשנת 1940 הפכו היהודים לרוב, דבר שהתבטא גם בבחירות לראשות העיר עם בחירתו של ראש עיר יהודי ראשון.

1873 - 1877 נג'יב אפנדי אל-יאסין ■